

## • FÜGGELÉK •

Mivel nagyon gyengülök, iparkodtam írásaimat befejezni, még a kezem az írást, a fejem pedig az igaz tiszta gondolatokat vezetheti. De ahogy az Úr Jézus a tanításaiban, a hegyi beszédeiben mindég példákat hozott fel a tanítványainak és hallgatóinak. Én is tanulságképpen néhány példát állítok fel a kedves olvasóimnak.

Amikor a Kartali plébános volt nálunk, megkért, hogy menjek vele családlátogatásra azon szülőkhöz, kiknek hittanra járó gyermekeik vannak. Kijutottunk a falu szélére, ahol nem volt elhánnya a hó. A plébános ment előre, azt mondja nekem, hogy az ő nyomába lépkedjek, mindég könnyebb lesz az előrehaladás. Folytatja tovább Mindszenty József magyarországi bíboros hercegprímás mondását: Hogy neki is az édesapja azt mondta, ha az ő nyomdokán halad, akármilyen tövises úton könnyebben halad. Ezek mind az Úr Jézus tanítását vették alapul. Csak kettő értelme van: mert az Úr Jézus útjai is tele voltak tövisekkel, szenvedéssel. De az Atyaisten kijelölte neki az utat, így jutott el a mennyei atyához és Mindszenty bíboros hercegprímás életrajzát aki elolvassa, megértheti belőle, hogy mennyi szenvedésen, mennyi akadályon kellett áthaladni, az egész világba eljutott élete vége felé az Úr Jézusért, a katolikus keresztény egyházunkért és szeretett magyar nemzetünkért szenvedett, és így jutott el méltó helyére, a mennyei atyához.

Tehát kedves olvasó, az én életrajzom az övékétől nagyon sokkal könnyebben elviselhető volt. De azért is írtam le, hogy aki még az én nyomomba lép is, könnyebben áthalad az élet tengerén, akár-hogy zajlik is.

A másik példa a szeretett édesanyám mondása volt, amit többször hallottam tőle, amit talán másoktól hallott. De ő is átélte, hogy üsd a rosszat, annál rosszabb, ne bánts a jót, annál jobb. Mert volt egy testvérbátyám, hogy mennyi verést kapott még legénykorában is, a szemeimmel láttam, az édesapám végigvágott egy deszkával a vállán, hátán, annál rosszabb volt. A fiatalabb bátyámat és engemet az édesanyám egyszer vágott nyakon csak kézzel, amiért az utcáról soká jöttünk be a sok csintalan gyerek társaságából. Ez még hat-hét éves koromban történt, de ez még ma is emlékezetemben van. Igaz, ez nem mindenütt valósul meg. A jelen világban meg nincs olyan nagy fegyelem a gyerekekkel szemben, mert ma sok helyen fordítva

•

van, a család parancsol a szülőknek, és a szülőknek úgy kell járni, ahogy a család fújja, mert ez a rezsim így tanítja. Mert mindég azt hirdeti az ifjúság, az ifjúságé a jövő. Ma az Isten negyedik parancsát lábbal tiporják, és ne csodálkozz, magyar testvérem, hogy a világ fel van fordulva. A fej nem az ég felé tekint a szemével, hanem a földre fekteti. Kedves olvasó, a hosszú írásaimat ha figyelemmel elolvastad, úgy gondolod, hogy talán én nem is voltam mérges vagy haragos, igaz, hogy kerültem akár szomszéddal vagy szomszédaimmal, akár felebarátaimmal. És kocsival ha térti kellett, már messziről kitértem. Még bíróság előtt nem voltam pereskedéssel, még tanúként sem. Mert ha valahol vitatkozás vagy civakodás van, onnan menekülök. Mert úgy tudom, a mérges és haragos ember élete tele van sátáni kísértésekkel, és sűrűn megtörténik, hogy nem is tudja, hogy mit mond, vagy mit cselekszik. Sokan azzal védekeznek, hogy nagyon idegesek voltak, és azért káromkodtak, én úgy tudom, aki káromkodik és átkozódik, az nem ideges, mert aki csak kissé ideges, az már fél és reszket, hanem a mérges és haragos az készen áll a verekedésre is. Az én életem is 25 százalékban tele volt haraggal és mérgeledéssel, ez mindég jobban olyankor történt, amikor annak a családnak jót akartam és a rosszabbat választotta, de akkor sem káromkodtam, sem nem átkozódtam. Már nagyon haragudtam, amikor azt mondtam, te haszontalan. No de sokat mérgeledtem a marhákkal, lovakkal, csikókkal, de ezekkel különösen a türelmet kellett gyakorolni, mert ha felmérgelem magam, annál rosszabb volt. Az életem 75 százalékát nyugodtan, hallgatással és víg munkával éltem át... A hitünk is azt tanítja, az örvendőkkel örvendünk, a sírókkal sírunk, a vigadókkal vigadjunk. Az 1918. év nagy farsangján történt. Vőfény voltam másodszor, mert 1918-ban hatszor voltam vőfény. Egy menyasszonyos háznál, aki Madarasra ment férjhez, voltak itt talán két kocsival is Madarasról. Az esküvő megtörtént, de aznap nem mentek el, csak másnap reggel. Szobában tartották a lakodalmat, egy harmonikás volt a zenész. Nagyon sok katonanóta volt, olyan víg kedvem volt, ha nem parancsoltak munkát, csak táncoltam, és mindég csak danoltam. A lányok és a fiatalasszonyok is danoltak, amit a zenész húzott. Fiatalemberek és legények nemigen voltak, oda voltak a háborúban. Egyszer egy madarasi asszony azt mondja

•

nekem, nagyon sok nótát eldaloltunk, de ezt még nem daloltuk, pedig ez időszerű, nálunk is új nóta volt, és én is tudtam. Jó nótás asszony volt, hát el is kezdtük ketten:

*Színaranyból van a béke trombitája,  
Annak a fúvását de sok kislány várja.  
Annak a fúvása elhangzik-e végre,  
Vajon mikor lesz a háborúnak vége.*

*Azt mondja a kürtös, nemsokára fújja,  
Hazajövök, babám, hosszú szabadságra.  
Hazajövök, babám, nősülési szabadságra,  
Örömmel borulok a babám jobb vállára.*

Igaz, mi daloltunk, de voltak, akik sírtak, mert már a negyedik éve tartott a véres háború, és már sokan nem várhatták, mert sokaknak fia vagy férje meghalt a harctéren, és azok már nem várhatják.

Egy másik lakodalomról írok. Ez az 1929. vagy az 1930. évben volt. Ott ősz felé járt az idő, és pajtában volt a táncmulatság. A szobában azok voltak, akik nem törődtek a tánccal vagy a zenével. Pedig itt már táncot vagy hallgató nótát citerával végeztek, de a mulatást és kíséret trombitával szolgálták. Itt is menyasszonyos ház volt. Mikor az esküvő megtörtént, utána volt olyan uzsonnaféle a vidéki vendégeknek, mert ezt a menyasszonyt Bajmokra vitték. Mikor elmentek, nem sokan maradtunk. Fiatalság is kevés volt. Este meg volt a vacsora, utána a vendégek egy része szobában, a másik része a pajtában, olyan álmosféle forma volt a vendég is meg a zenész is. Az idősebb emberek az asztalnál ülve iszogattak, beszélgettek, én pedig úgy félre egy széken üldögélve egymagam. Egy asszony rám szólt, Jóska, nem tudsz te danolni. Ebben az egy szóban volt egy kérdő és egy parancsoló szó. Mintha én ezt vártam volna, mert gondolkodás nélkül mindjárt rákezdtem egy szép magyar nótára. A zenészek mindjárt nem voltak álmosak. Jöttek oda, körülfogtak, és amit én danoltam, azt ők citerával kísérték, és ők is dalolták, de az asztalnál ülők is felálltak, kiment a szemükből az álom, és sorban nyújtogatták a zenészeknek a pénzeket. De úgy jöttek a szép

nóták az ajkamra. Már a szobából is kijöttek, és talán mindenki danolt, mert mind olyan közismert szép magyar nóták voltak. Mivel a szobából is kijöttek, a feleségem is bent volt, és lássa, hogy a zenészek csak jobban engem figyelnek, hogy folytathatom-e még tovább. Odajön, és kissé komolyan mondja, hogy mindég nekem zenélnek. Mert tudta, hogy nincs pénzem, mert amit az édesanyám adott, azt kettőnknek a vendégvirágért adtuk. És én megszoktam azt már fiatalember koromban, hogy amit az édesanyám ad, be kell vele érnem, mert láttam, hogy mindég csak a javunkat akarja, és nagyon is az édesanyám fajtája voltam, és vagyok, és így könnyű volt a kívánságát és a szokását átvennem. És mindég féltett, nehogy áttérjek az édesapám szokásaira. Tehát pontosan nem tudom, hogy mennyi ideig húzták a zenészek. Talán egy óra hosszát is. De én se nem mulattam, se nem parancsoltam, de nem is fizettem. Amikor kifáradtak a zenészek ott állva körülöttem, meg nekem is a torkom nem bírta tovább, meg a pénzhullás is megszűnt, elcsendesedett minden. Utána még kissé beszélgettünk, iszogattunk és készültünk hazafelé. Ahogy búcsúzkodunk a vendéglátó gazdától, én nem is vettem észre, hogy a zenészek figyelnek minket. Amikor elindultunk a pajtától a kapu felé, a rezesbanda megtalálta talán a legszebb magyar indulót, a nyomunkba szegődtek, és kísérek kifelé. Nagyon szerettem a trombitazenét hallgatni, akkor meg különösen éjszaka nagyon hangos volt. De én meg nagyon csendes voltam, mert az elébb, mikor zenéztek, hullott a pénz a kezükbe, most csak nekünk fújják tiszta szívékből, és szégyellem, hogy nem bírok fizetni. Megköszöntem nekik, mert nincs pénzem. Felelék a zenészek örömmel, hogy meg van ez fizetve. Hogy mennyit kerestek, még bent zenéztek a vendégektől, de nagyon meg voltak elégedve.

De most már bevezetem a lakodalmakat, nehogy a kedves olvasó azt mondja, ez a vénember még mindég a lakodalmakról álmodozik. Tehát ezeket a lakodalmakat is csak azért írtam le, hogy mindkét lakodalomban, amit leírtam, örömet szereztem majd mindegyik vendégnek, zenésznek, se nem törtünk, se nem veszekedtünk, hanem mint testvérek együtt örültünk és daloltunk. És én mindég örültem, ha valakit kisegíthettem, és őneki is örömet szereztem. És az örömeiket szeretettel lehet megmutatni felebarátainknak. Most másodsor

•

bevégezem írásaimat, kedves olvasóimnak békét és egészséget, és hozzáteszem, örömmel és szeretettel teljes életet kívánok Istentől! Dicsértessék a Jézus Krisztus! Mindörökké! Ámen!

Írta idős Bálint József 1982. év április hó 16. napján.

•

•

•

•